

Sygn. akt V CNP 40/17

POSTANOWIENIE

Dnia 13 lutego 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

w sprawie ze skargi A. M.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego
w O. z dnia 5 września 2013 r., sygn. akt II Ca [...], II Cz [...].

w sprawie z powództwa A. M.

przeciwko K. W., S. W., T. W., A. W., E. R. i małoletniemu D. W.,
reprezentowanemu przez przedstawicieli ustawowych T. W. i K. W.
przy udziale Gminy P.

o eksmisję i zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 13 lutego 2018 r.,

1) odrzuca skargę,

**2) oddala wniosek T. W. i K. W. o zasądzenie kosztów
postępowania wywołanego wniesieniem skargi.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą powoda A. M. o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w O. z dnia 5 września 2013 r. Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Przepis art. 424⁵ § 1 k.p.c. określa wymagania konstrukcyjne skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia powinna m.in. zawierać: wskazanie przepisu prawa, z którym zaskarżony wyrok jest niezgodny, uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody, spowodowanej przez wydanie wyroku, którego skarga dotyczy oraz wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe.

Zgodnie zaś z art. 424⁴ zdanie drugie k.p.c., podstawą skargi nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Wynika to z charakteru postępowania przed Sądem Najwyższym oraz z funkcji tego Sądu ukonstytuowanego jako sąd prawa, sprawującego nadzór nad działalnością sądów powszechnych w zakresie orzekania (art. 183 ust. 1 Konstytucji RP). Ocena dowodów pozostaje zatem wyłączną domeną sądów powszechnych i nie może być dokonywana oraz kontrolowana przez Sąd Najwyższy.

Skarżący zarzucił jedynie naruszenie art. 235 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. przez naruszenie zasady bezpośredniości oraz przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów, wobec uznania wiarygodności niepoświadczonej za zgodność z oryginałem kserokopii umowy najmu lokalu mieszkalnego, dołączonej do pozwu T. W. oraz ustalenie na tej podstawie, że zarówno ona jak i K. W. byli podmiotami prawa najmu lokalu mieszkalnego nabytego przez powoda. Skarżący zarzucił też pominięcie okoliczności, że w trakcie postępowania wszyscy pozwani przyznali, że używają lokal bez tytułu prawnego, a nawet uznali roszczenie powoda, zawierając z nim ugodę pozasądową. Zarzuty te zatem sprowadzają się do kwestionowania oceny dowodów i niedopuszczalnej polemiki z ustaleniami faktycznymi.

Skarżący wniósł o stwierdzenie, że zaskarżony wyrok jest niezgodny ze wskazanymi w skardze przepisami ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1610 z późn. zm.) i ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 682). Argumentacja i w tej części skargi sprowadza się do polemiki z ustalonym przez Sąd II Instancji stanem faktycznym, z woli ustawodawcy wiążącym Sąd Najwyższy, w szczególności zaś do kwestionowania ustalenia istnienia pomiędzy powodem a pozwanymi T. W. i K. W. stosunku najmu. Okoliczność bowiem, czy umowa najmu istnieje, należy do sfery faktów, a nie prawa. Taki kierunek zarzutu i przedstawionej argumentacji powoduje, że wniesiona skarga jest niedopuszczalna, jako nieoparta na ustawowej podstawie (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 września 2005 r., III CSK 13/05, OSNC 2006, nr 4, poz. 76; z dnia 9 maja 2005 r., V CNP 2/05, nie publ.; z dnia 28 marca 2006 r., V CNP 55/06, nie publ.) i jako taka podlega odrzuceniu.

Na marginesie należy zauważyć, że niepoświadczona kopia (kserokopia, inna forma odzwierciedlenia treści) dokumentu nie jest dowodem, co jednak nie oznacza, że każdorazowo podlega pominięciu przez sąd orzekający przy konstruowaniu podstawy faktycznej rozstrzygnięcia (wyrok SN z dnia 17 czerwca 2016 r., sygn. akt IV CSK 669/15, www.sn.pl, zob. też postanowienie SN z dnia 26 listopada 2014 r., sygn. akt III CSK 254/13, OSNC Zbiór Dodatkowy A/2016, poz. 12).

Skarga nie spełnia też wymagań określonych w art. 424⁵ § 1 pkt 4 i 5 k.p.c.

Uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody, spowodowanej przez wydanie orzeczenia, którego skarga dotyczy polega na przedstawieniu wyodrębnionego wyводу przekonującego, że szkoda została wyrządzona oraz określającego czas jej powstania, postać i związek przyczynowy z wydaniem orzeczenia niezgodnego z prawem (por.: postanowienie SN z dnia 31 stycznia 2006 r., sygn. akt IV CNP 38/05, OSNC 2006, nr 7 - 8, poz. 141, postanowienie SN z dnia 22 listopada 2005 r., sygn. akt I CNP 19/05, nie publ., postanowienie SN z dnia 23 września 2005 r., sygn. akt III CNP 5/05, www.sn.pl, postanowienie SN z dnia 11 sierpnia

2005 r., sygn. akt III CNP 4/05, OSNC 2006, nr 1, poz. 16). Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, ten kreatywny wymóg skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia obliguje skarżącego do złożenia oświadczenia, że szkoda wystąpiła, jak również do wskazania jej rodzaju i rozmiaru, a ponadto do powołania lub przedstawienia dowodów lub innych środków uwiarygodniających to twierdzenie. Przesłanka uprawdopodobnienia szkody, uregulowana w art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c., zostaje spełniona, jeżeli skarżący powoła w skardze nie tylko wszystkie znane jemu fakty, które wskazują na związek między zaskarżonym orzeczeniem a doznany mi skutek jego wydania stratami lub utraconymi korzyściami, ale ponadto powoła dowody lub co najmniej ich surogaty, które uczynią twierdzenie o wyrządzeniu szkody wiarygodnym (tak m. in.: postanowienie SN z dnia 25 lipca 2006 r., III CNP 40/06, nie publ., postanowienie SN z dnia 23 marca 2006 r., IV CNP 23/06, Biuletyn SN 2006, nr 6, s. 8). Tak rozumianego obowiązku skarżący nie spełnił. Wskazał jedynie ogólnikowo, że szkoda wyrządzona zaskarżonym wyrokiem polega na tym, że powód w skutek wydania wyroku oddalającego powództwo utracił możliwość dochodzenia i wyegzekwowania należnych mu roszczeń od pozwanych z tytułu bezumownego zajmowania lokalu stanowiącego jego własność. Skarżący nie przedstawił szerszej argumentacji na okoliczność poniesienia szkody.

Zgodnie z art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c. skarżącego obciąża obowiązek przedstawienia analizy prawnej przepisów dotyczących środków zaskarżenia, których zastosowanie jest niedopuszczalne lub z innych przyczyn na pewno nie mogłoby odnieść skutku. Skarżący powinien wykazać, że od zaskarżonego postanowienia nie przysługuje środek prawny, przy pomocy którego mogłoby nastąpić wzruszenie zaskarżonego orzeczenia (postanowienie SN z dnia 23 stycznia 2009 r., sygn. akt I CNP 108/08, www.sn.pl). Oznacza to obowiązek przeprowadzenia analizy przepisów dotyczących środków prawnych, których zastosowanie jest niedopuszczalne lub które z innych przyczyn nie mogłyby odnieść skutku. Skarżący musi „wykazać”, a więc nie „wskazać”, „przytoczyć” czy „uwiarygodnić”, że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Wykazanie w skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, że wzruszenie zaskarżonego

orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe polega na ujawnieniu i przedstawieniu tej okoliczności w sposób wyczerpujący i nie budzący wątpliwości oraz na dowiedzeniu jej istnienia i przekonującym uzasadnieniu (postanowienie SN z dnia 27 stycznia 2006 r., sygn. akt III CNP 23/05, OSNC 2006, nr 7 - 8, poz. 140). Nie chodzi tylko o skargę kasacyjną, ale także o skargę o wznowienie postępowania oraz o inne środki prawne pozwalające na zmianę lub uchylenie orzeczenia, ewentualnie służące pozbawieniu lub ograniczeniu wykonalności (zob. postanowienie SN z dnia 24 lipca 2008 r., sygn. akt I CNP 50/08, www.sn.pl). Skarżący uzasadniając to, że w niniejszej sprawie wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe podał lakonicznie, że brak jest ustawowej podstawy do złożenia skargi o wznowienie postępowania, zaskarżony wyrok nie podlega zaskarżeniu skargą kasacyjną ze względu na zbyt niską wartość sporu i brak jest ustawowych przesłanek jakichkolwiek innych środków zaskarżenia wyroku. O ile nie ma wątpliwości co do zasadności tego twierdzenia w odniesieniu do skargi kasacyjnej, to pozostałe okoliczności skarżący powinien wyczerpująco wykazać poprzez przeprowadzenie stosownej analizy prawnej, a nie jedynie zasygnalizować, ponadto powinien uzupełnić argumentację również o inne środki prawne.

Wobec powyższego Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c.

Odnosząc się do wniosku pozwanych T. W. i K. W. o zasądzenie od powoda na ich rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych, zawartego w odpowiedzi na skargę, należy wskazać, że wobec zwrotu tego pisma procesowego (k. 39 w zw. z k. 31 i nast.), powyższy wniosek nie wywołuje skutków prawnych.

aw

jw